

MUNKAPROGRAM

a tudományos kutatási tervek elkészítésében.

A hároméves tervről szóló törvény kimondja, hogy "Eszerehangolt távlati kutatási tervek kidolgozására alapozva" a legfontosabb feladatok megoldására kell összpontosítani anyagi és eszeményi erőforrásainkat. A Politikai Bizottság 1958. áprilisában hozott határozata pedig az 1959/60-as évekre szóló tudományos kutatás központi tervének a kidolgozását írta elő, e mindkét terv elkészítését az Országos Tervhivatal /OT/, a Magyar Tudományos Akadémia /MTA/ és a Tudományos és Felelőktatási Tanács /TFT/ együttes feladatává tette. A közele feladat elvégzésére az érdekelte három szerv az alábbi munkaprogramban állapodik meg:

1./ A TFT Titkársága 1958. június 30-ig összegyűjti az összes hazai kutatóintézmények /akadémiai, minisztériumi intézetek, kutató csoportok, laboratóriumok, tanszékek, stb./ főbb adatait, mind a kutatási témákra, mind kutatási munkájuk szervezeti, anyagi és eszeményi feltételeire vonatkozóan. Az adatgyűjtés alapján 1958. szeptember 30-ig összeállítást készít a teljes kutatási kapacitásról, annak kihasználásáról és a kutatások megoszlásáról, valamint az anyagi ráfordítások arányairól az egyes tudományágak, illetve kutatási témakörök között.

2./ Mag kell határozni a tudományos kutatások legfőbb feladatait, tehát azokat a kutatási főirányokat, amelyek alapul szolgálnak mind a kétéves, mind a távlati tudományos kutatási terv kidolgozásához. Ezt a munkát 1958. szeptember 30-ig kell végezni az alábbiak szerint:

a./ Az OT összeállítja azokat a legfőbb kutatási feladatokat, amelyeket a népgazdasági fejlesztés eszméjei állítanak a tudomány elé, figyelembe véve a hároméves terv ólkütüzéseit, és különösen a távlati népgazdasági fejlesztési terv követelményeit, ideértve a közgazdasági problémákat is.

- b./ A MTA - a Művelődésügyi Minisztériummal és a TIT Titkárságával együttműködve - tudományáganként összeállítja azokat a legfontosabb kutatási feladatokat, amelyek nem közvetlenül szolgálják a gyakorlati problémák megoldását, hanem a tudományfejlesztés és a kulturális fejlődés követelményei, tehát alapkutatás jellegű tudományos munkát követelnek.
- c./ Az így összeállított kutatási feladatokat az OT, a MTA és a TIT Titkársága összehangoztatja és közösen javaslatot tesznek arra vonatkozóan is, hogy egy-egy kitűnő feladat megoldására irányuló kutatási munkákat mely központi szerv fogja össze, illetve koordinálja /MTA, minisztériumok/, a kutatási feladatok tervszerűségét és az egyes feladatok központi szervére vonatkozó javaslatokat megvitatás végett 1958. szeptember 30-ig a TIT elé kell terjeszteni. A Tanács állásfoglalása alapján az illetékes párt és állami fórumok jóváhagyását kell kérni.
- 3./ A kutatási főfeladatok meghatározása alapján kell elkészíteni az 1959-60. évre vonatkozó egységes országos kutatási tervet az alábbiak szerint:
- a./ A MTA és mindazok a minisztériumok, amelyek a kitűnő főfeladatokra irányuló kutatások viteléért és összefogásáért felelősek, a rájuk bízott feladatok körében számba veszik a jelenleg folyó kutató munkát - felhasználva a TIT adatgyűjtését - és javaslatot dolgoznak ki arra vonatkozóan, hogy az 1959. és 1960. évben milyen kutatásokat kell elvégezni a feladat tudományos megoldása érdekében. E tervet mind a saját, mind a más főhatóságok alá tartozó tudományos munkahelyek figyelembevételével kell elkészíteni.
- Határidő: 1958. december 31.

- b./ Az egyes főhatóságok elként elkészített tervét a TFT Titkársága összegyűjti, a saját adatgyűjtésével egyesteti és az OT, az MTA és a TFT Titkársága ennek alapján készíti el a tudományos kutatások kétéves központi tervét, amit a TFT elé terjeszt. Ezt követően kell a tervet jóváhagyásra a Kormány elé terjeszteni.
- c./ A minisztertanácsi jóváhagyás alapján esetleg végrehajtandó módosításokat a Minisztertanács a TFT-nek megküldi és azokat utólagos koordinációként kell érvényesíteni. Ezt megelőzően azonban a MTA-nak és a minisztériumoknak kutató intézményeik számára éves tervük elkészítéséhez az előzetesen elkészített tervet kell alapul venni.
- 4./ A TFT által megtárgyalt kutatási főfeladatokat ugyancsak a Minisztertanács jóváhagyása előtt alapul kell venni a további távlati tervezéshez az alábbiak szerint:
- a./ Minden főhatóság /Akadémia, minisztériumok/, amely egy-egy kiemelt feladat viteléért és összefogásáért felelős, az illető kutatási feladatra előkészítő bizottságot alakít mindazoknak a tudományos és gyakorlati szakembereknek a bevonásával, akik a feladat megoldásában, illetőleg az erre irányuló kutatások kérdésében érdekeltek.
- b./ A bizottságok az alábbiak szerint dolgozzák fel a rájuk bízott feladatot:
- a feladatul kitűzött probléma helyzetének bel- és külföldi feltárása mind gyakorlati jelentősége, mind a tudományos kutatások helyzetét illetően;
 - a helyzet feltárása alapján kitűzendő kutatási témák meghatározása;
 - amennyiben a feladat megoldásához különleges szervezeti, anyagi /költségvetési, beruházási/, vagy személyi feltételekre van szükség, azok meghatározása;

a kitűzött kutatási témák előzetesen a szóbanjártó akadémiai és minisztériumi intézetek között;

annak az intézetnek a kijelölése, amely a feladat megoldását szolgáló többirányú kutatások koordinálását végzi;

a nemzetközi kooperáció.

- c./ A bizottság a rábízott feladat megoldását szolgáló fentiekben felsorolt munka eredményét rövid dokumentumban össze foglalja és - a saját felelőssége jóváhagyásával - a TPT-nek benyújtja. A TPT az anyagot szükség szerint megtárgyalja, vagy esetleges bizottsággal megvizsgálhatja és az elfogadott kutatási programot olyan példányában kiadja, hogy az érdekeltektől kutatóintézetek és irányító szervek rendelkezésre bocsátható legyen. Egyidejűleg a TPT javaslatot tesz a Minisztertanácsnak a feladattal felelős felelőségek javaslata alapján koordináló bizottság alakítására és a koordinálásra kijelölt intézet megbízására.
- d./ A kutatási feladatok anyagi feltételei tekintetében mind a kutatási programot készítő felelőségek, mind a TPT az előrelátható éves költségvetési és beruházási kereteket veszik alapul. Az ezen felül jelentkező különleges anyagi feltételek lehetőségeit az OT többéves perspektívában megadja és közli a TPT-vel.
- e./ Az egyes feladatok kutatási programját folyamatosan kell elkészíteni és azokkal a TPT külön-külön foglalkozni. A munkát azonban úgy kell irányítani, hogy az összes kitűzött kutatási főfeladat programja 1979. december 31-ig elkészüljön.
- f./ Ennek megfelelően a koordináló bizottságok folyamatosan kezdjenek munkához úgy, ahogy a kutatási program elfogadása és a koordináló bizottság, valamint a koordináláért felelős intézet megbízása megtörtént. A koordináló megszervezésére és főbb módszereire a TPT Titkársága és a MTA külön előterjesztést tesz a TPT-nek 1978. október 31-ig.